

Stane:

Za celo leto K 30—
za pol leta 15—
za četrta leta 7'50
za 1 mesec 2'50

Posamezna številka 80 vin.

Uredništvo in upravnništvo je v
Ptuju, Slovenski trg 3 (v starem
rotovžu), pritličje, levo.

Rokopisi se ne vrnejo.

PTUJSKI LIST

Politično gospodarski tednik.

Štev. 16

Ptuj, 18. aprila 1920

II. letnik

Javen shod JDS. v Ormožu.

V nedeljo, dne 18. aprila 1920

se vrši v Ormožu ob 8. uri zjutraj

javen shod

na katerem poročajo člani bivše demokratske vlade.

Zborovanje za dobavo elektrike iz Fale.

V ponedeljek, dne 12. aprila se je vršilo v Ptujju prvo zborovanje zaradi dobave električnega toka iz Fale nad Mariborom.

Velik obisk je kazal, da je zanimanje in pravo umevanje za električno silo največje. Prišli so zastopniki mariborskega okraja, slovenjebistriškega in konjskega okraja, Slovenje Bistrice in Konjice, Ormoža in Ljutomer, ormoškega in ljutomerskega okraja, Gornje Radgone in Murske Sobote; nadalje pa iz Čakovca in Varaždina, kakor iz mnogih okoliških občin ptujskega polja, ki leže bliže Ptujja.

Zborovanje je otvoril vladni komisar g. dr. Senčar in pozdravil zastopnike raznih mest, trgov in občin; nato je pojasnil gosp. Čuček kot predsednik odseka za dobavo elektrike v Ptujju, kako bi mi prišli najhitreje do električne moči za razsvetljavo in za gonilno moč.

Ta električna centrala, ki jo je sezidala že deloma pred vojsko, deloma med vojsko štajerska električna družba, je sedaj za nas najboljša prilika, da dobimo v najbližnjem času res tako zaželjeno elektriko.

VZGOJA.

Pri fari je zazvonilo z vsemi zvonovi in povabilo ljudi k večernicam. Zadnji obiskovalci — nekaj fantov, ki so dozdej stali pod lipo — so hoteli v cerkev, da ne zamudijo blagoslova. Že so se oglasile orgle in ubrano petje je zadonelo tja do prve vaške krčme. Zidarju Škrjancu pa očitno ni bilo do cerkve, kajti ko je zaslišal glas iz zvonika, je hitro iztočil zadnje vino in pomolil prazno steklenico gostilničarju, rekoč: „Žehelj, še pol litra, tukajle!“ Potem je pa prijel poln kozarec in kakor v opravičilo dejal pivcem, ki so sedeli pri isti mizi:

„Človek trpi celi teden ko živina, zato si ga mora privoščiti nekoliko v nedeljo, da si nabere novih moči.“

Gostje — par zapitih kmetov in nekaj lesarjev — so mu molče pritrdili s tem, da so eden za drugim povzdignili kozarce k ustom. Zidarjeva žena je pa rekla:

„Bova morala iti, otroci težko čakajo doma in lačni so, ker ni nikogar, da bi jim skuhal.“

Kar tako v en dan je rekla take besede in videlo se je, da se ji ne mudi nikamer. Tako prijetno se je dalo sedeti tu v hladu pod hodnikom in gledati tja po trati proti reki, ki je hitela v hitrem teku v brezdalj.

Ako pomislimo, da je ta ogromna vodna stavba na Fali se začela zidati tedaj, ko še ni bilo tako silno vse drago in ako ta ves električni tok, ki ga proizvaja, razproda v druge kraje, kar je brezdvomno, potem moremo premisliti, koliko let bode preteklo, da bi se zopet zamogla dozidati zopet druga taka električna centrala. Po današnjih ogromno naraslih stroških za vsako večje zidanje se vsakemu premišljenemu človeku zdi, da bo mogoče 20 do 30 let potrebno čakati.

Gospod Čuček poziva tedaj vse zastopnike prizadetih krajev, ki leže med Mariborom in Varaždinom, da se združijo v eno družbo, ki bode potem nabrala sredstva za napeljavo električnih vodov in začela takoj s predelavo za to napeljavo.

Nato je pojasnil ravnatelj štajerske električne družbe, g. Droschel, na kak način se bode dal ta naš namen najlažje doseči. Povdaril je tukaj, da bi bilo najbolje, da se osnuje v ta namen družba na delnice, ki jih naj potem vsaka občina po proračunu vsega dela vzame toliko, kolikor bi dotična občina približno rabila električnega toka. Ker so delnice takoj tudi kot vrednostna vloga, je lahko vsaka občina tudi založi pri kakem denarnem zavodu ali tedaj, ko jih nabavi ali pozneje v slučaju porabe.

Za sedaj bode električna napeljava prišla precej drago, toda pomagalo se bode temu na tak način, da bode moral vsaki interesent plačati takoj k napeljavi za vsako luč in za vsako konjsko silo gonilne moči gotovi znesek, ki bode služil kot arnotizacija nabavnih stroškov za to veliko električno napeljavo. Ker, ako se to ne bi zgodilo, potem bi za 8 ali 10 let mogoče bili ti nabavni stroški tako veliki, da nebi bili v pravem razmerju z vloženim kapitalom proti enakim podjetjem, ki bi za toliko let pozneje enake naprave

Z možem sta se vračala z božje poti od Sv. Valentina in sedaj sta tu v domači vasi počivala od dolgega pota. A počivanja ni hotelo biti konca; polliter za pollitrom je nosil gostilničar na mizo, a njuna žeja se ni zmanjševala prav nič, le še naraščala je z z vsako novo steklenico, v kateri se je tako vabeče prelival rdeči bizeljec. — Sicer pa mora človek imeti tudi okrepčila po trudu in delu in božja pot bi izgubila polovico svoje lepote in menda tudi polovico dobrih del, ako bi se božjepotniki ne ustavljali po gostilnah. Posebno se je to zdelo potrebno Škrjancu, ki se tudi drugače ni ogibal hiš, kjer Bog „roko vun moli,“ in ljudje so to dobro vedeli, kajti koder je Škrjanec zidal, povsod so mu pripravili nekaj steklenic slivovke ali ruma, da se je odtešcal zjutraj, preden je začel delati. Kajpak zjutraj ga en štamperl dene vrlo dobro, da spravi nekoliko v tok zaspano kri in pogreje želodec. Zato ni čuda, da si ga privoščiti danes, ko ima za to kar dva vzroka: nedelja je in z božje poti se vrača.

Skraja sta sedela z ženo sama za mizo in se odpravljala po vsakem pollitru domov. Ko pa je minila v cerkvi služba božja in so začeli prihajati gostje, je Škrjanec mahoma pozabil na odhod. Prihajali so kmetje in on je takoj uganil, da se bo mogoče dalo zasnovati kaj novega dela; staro mu že pohaja in kaka ugotovitev se vendarle najlepše dela

delala. Tudi je omenil, da je ta napeljava vodov zmeraj najbolj gospodarsko izpeljana, ako ide po najkrajši poti, posebno glavni vod. Manjši postranski vodi lahko so speljani tudi malo po ovinkih skozi vasi, ali pri glavnih so zato stroški neizmerno višji.

Kar se tiče zgube gotovega dela električnega toka vsled daljave, napr. iz Maribora do Varaždina ali do Murske Sobote ali Gornje Radgone, se bode vendar morali odločiti, da bi se tok računal povsod jednako, ker drugače je računsko poslovanje silno oteženo in so tudi v drugih krajih to načelo sprejeli.

Pač pa potem mora vsaka občina ali večje podjetje prispevati k celotni napeljavi po ključu odvetja električnega toka in to za celo napeljavo od začetka do konca, seve brez hišnih vodov.

Ta električna naprava bi tedaj bila izpeljana iz Maribora naravnost ob Dravi najkrajšim potom v Ptuj, nekako v sredi bi se odcepil vod za Pragersko, Slovensko Bistrico in Konjice in druge tam blizu ležeče vasi Ptujskega polja; iz Ptujja bi vodila napeljava do Ormoža, kjer bi se cepila v vod za Ljutomer in Čakovec. V Ljutomeru bi se cepila napeljava zopet za Mursko Soboto in Gornjo Radgono kakor tudi za Mursko polje obenem; v Čakovcu pa za mesto Varaždin in Doljno Lendavo. Sklenilo se je nazadnje, da vsako mesto, trg in večja občina, kakor okrajni zastopi, ki pridejo tukaj v poštev, izvolijo po enega zastopnika v to družbo, ki bo sestojala iz širšega odbora in potem ti volijo jeden manjši odbor 6 članov ali s strokovnjaki skupno 7 ali 8 oseb, tako da je delo in sklepčnost pri važnih zadevah lažje mogoča; za sedaj pa obstoječi odbor, kakor hitro pošlje štajerska električna družba iz Gradca stroškovnik za predelavo, kar je obljubil na-

pri kozarcu dobrega vina. Res ga je kmalu prosil Hrastnik, bi li ne prišel k njemu v delo; okna pri hiši misli povečati in marsikaka drobnarija se še mora popraviti. „Hm,“ je menil Škrjanec malomarno, kakor bi mu ne bilo nič za to, „pri Lazniku imam za par dni dela in Juriju moram prekriti kočjo, potem bi kar prišel.“ Začela sta računati. Česa bi bilo treba in koliko bi cela reč stala.

Ura je šla na tri. Večernice so minile in ljudje so hiteli na vse strani; Škrjanec in Hrastnik pa še vedno nista bila gotova s kupčijo. Tedaj sta pritekla od brvi sem dva otroka, deček kakih devetih let, bos, v blatni, raztrgani obleki, bledega lica in globoko udrtih oči, ki so nemirno hitele od predmeta do predmeta, in deklica, nekoliko manjša, a po obleki in licu prav podobna svojemu bratcu, obema se je na obrazih videlo, da jim stric glad ni neznan. Otroka sta že od daleč slišala očetov glas in hitela proti hodniku. „Mama, mama!“ klicala je deklica, deček je pa teklen molče, da bi temprej prišel do staršev.

„Kaj pa lazita okoli, ali ne moreta biti doma pri starem očetu?“ karala ju je mati za pozdrav, oče se pa ni zmenil za nju.

„Lačna sva in oče nič ne kuhajo; tobak kadijo.“

„Kupite mi kruha, mama!“ zaprosi deklica.

vzoči ravnatelj tekom 14 dnij, da potem odbor obvesti, koliko bo ta prispevek za predela približno znašal in potem pa bode se takoj začelo z natančnim proračunom, tako da imamo do konca junija letos že celoten račun za vse napeljave do vseh omenjenih mest in trgov.

Ravnatelj Droschel je izjavil, da, ako se resno poprimemo dela, lahko imamo že električno napeljavo gotovo do jeseni leta 1921.

Da bi mogoče zmanjkalo pri električni centrali na Fali električnega toka vsled nizke vode, ni misliti, ker ima Drava zmeraj še v največji suši primerno višino vode in potem dobijo drugi obrati manj moči, kakor tovarna za dušik v Rušah in trboveljska družba.

S povabilom, da se tekom meseca maja zopet snidemo, ko bomo imeli že stroškovnik za predela v rokah, je zaključil predsednik zborovanje in se zahvalil vsem udeležencem, posebno pa gospodom inženirjem štajerske električne družbe iz Gradca.

Gospodarstvo.

Rdečica je v ptujskem okraju zelo razširjena. Seveda okrajni živinozdravnik o tem nič ne ve, kajti kmet zamolči v svoji nevestnosti vsak slučaj, ker se boji strogih naredeb, katere se pri tej bolezni ukažejo. Dolžnost okrajnega živinozdravnika bi bila, da se tudi na deželi malo ogleda in se sam prepriča o položaju, kakor je bil preje slučaj, ko se je okr. živinozdravnik sam pripeljal k kmetu in mu je svinje proti tej nevarni bolezni cepil. Upamo, da se nekaj ukrene, drugače bi propadla naša svinoreja, katera je v zadnjem času stala na visoki stopnji.

Trgovska zveza z Avstrijo. Naša država namereva postaviti trgovsko vez z Avstrijo na drugačno podlago kot so kompenzacijske pogodbe. Zato Centralne uprave za trgovski promet z inozentvom, podružnica v Ljubljani ne sprejema več uplačil na račun kompenzacijske pogodbe 180/SHS z Avstrijo. Do preklica se sprejema denar le za zdravilo, kemikalije, ogljikovo kislino in elektrotehnični materijal.

Vseslovenski trgovski shod v Ljubljani. Ljubljana, 12. aprila. (LDU.) Vseslovenski trgovski shod včeraj 11. t. m. je bila sijajna

„Ti,“ obrne se žena k možu, „kupi otrokoma kruha, da bosta jedla!“

„Mir mi dajte, pa domov se spravite!“ Škrjančev glas je zvenel zadirčno, nič očetovsko, kajti vino mu je razdražilo živce in ne manj kupčija s Hrastnikom, ki je premalo obljubljal.

„Pa narediva počez“, je bolj kričal kot govoril, „jaz sem pri svoji hrani in dobim sam delavce, le materijal mi boš pripravil.“

„Kruha!“ je zopet zaprosil deklji glas.

„Le potrpi, Micika, saj gremo kar domov, na malo vina, pij tukaj le“, tolaži lačno hčerko mati in ji ponuja poln kozarec.

„Nočem vina, lačna sem!“

„Pa dajte meni, mama“, oglasi se deček, ki je dozdej tiho opazoval, kako se prepira oče s Hrastnikom; ni razumel, čemu se kregata radi hiše.

„Vidiš, Jožek je bolj priden kot ti, cerkljivka!“

Deček je krepko potegnil iz kupice in črne oči so se mu zasvetile in postale še bolj nemirne. Zopet se je obrnil proti očetu, ki se pa ni zmenil zanj.

„Počez mi je še ljubše. Toda računati moraš kakor gre, ne pa dreti ljudi“, pravi Hrastnik.

„Zastonj ti ne bo delal nihče, in če dobiš takega, ga kar vzemi.“

„Ne zahtevam zastonj, toda Coklin izpod Homa bi rad naredil ceneje.“

„Pa dobi njega, hudič stisnjeni, čemu potem prosiš mene,“ Škrjanec je udaril ob mizo, da so zažvenketale steklenice

„Kruha!“ oglasi se tretjič jokajoč glas.

„Daj vendar otroku kruha in ne raz-

manifestacija trgovske solidarnosti. Udeležilo se ga je okoli 1000 trgovcev. Dvorana v Unionu je bila polna. Shod je otvoril predsednik Merkurja Lilek. Predsednikom shoda je bil izvoljen dr. Fr. Windischer, tajnik trgovske zbornice; podpredsednik so bili Hrvat Piletić in Slovenca Weixl in Stermecki. V imenu Hrvatov je pozdravil zbor Piletić, v imenu trg. ministrstva dr. Marn, v imenu industrijalcev dr. Hribar. Zbor je trajal 4½ ure. Poslana je bila udanostna izjava prestolonasledniha Aleksandru in zbor je manifestiral za Reko. Stvarne in premišljene referate so podali: Fr. Golob (organizacija našega trgovstva in pomen trgovine za nar. gospodarstvo) V. Weixl (naša trgovina), Dušan Serbec (trgovina in industrija), Fr. Zelenik (naloge gospodarske politike), Iv. Jelačin (slov. trgovstvo in obrtna zakondaja), dr. Jos. Hacin (naše trgovsko šolstvo), dr. Mohorič (zahteve glede prometne in carinske politike). Govoril je še Čuček o pomenu občinskih volitev za trgovce, Lebinger je stavil resolucije za osnovanje blagovne centrale, Sterger pa za trgovski list. Vse resolucije so bile soglasno sprejete. (Zaradi njih obsežnosti jih žal ne moremo objaviti. Op. ur.)

Dobri čevlji po nizki ceni. Lepo se sliši to v današnjem času, ko se nam nudijo slabi čevlji po visoki ceni. Angleški izdelovalci in prodajalci čevljev so ustanovili proti invaziji ameriških čevljev društvo, ki hoče na veliko poskrbeti za nabavo potrebnih surovin za izdelavo čevljev ter urediti čevljarsko delo tako, da bo moglo nuditi dobre čevlje po nizki ceni. V vseh evropskih državah hoče ustanoviti filijalke.

Svetovna produkcija raznih potrebščin se manjša. Tako prinaša „Nieuve Courant“ nastopne podatke: Svetovna produkcija oglja se je zmanjšala za 2.150.000.000 q, pšenice za 320.000.000 q, železa za 140 milijonov q, ameriške volne za 8 milijonov q, sladkorja za 6 milijonov q. Živila so se podražila proti letu 1913 v odstotkih: v Zedinjenih državah za 206, na Angleškem za 257, v Franciji in Italiji za 320, v Nemčiji za 1000 in v Avstriji za 4000.

Dopisi.

Nemškutarski strah pred kaznijo. Protestant

grajaj!“ Tudi ženi se je poznalo, da je pila.

„Molči, baba, vidva se pa domov poberita, otroci niso za oštarijo!“

„Nočem, kruha mi dajte!“ Iz dekljijih oči, zalitih s solzami, se je svetlikalo nekaj upornega, trdega, da so se začudili pivci in pogledali po otroku.

Škrjancu je vzkipela jeza.

„Čakaj, kudič cerkljivi, jaz ti že pokažem!“ Težko je vstal izza mize in se opotekal proti otroku, ki se ni ganil z mesta. Surovo ga je zgrabil s svojo debelo, raskavo levico, z desnico pa začel udrihati po njem z vso močjo. Mala je krčevito zajokala, da se je treslo celo majhno suho telesce. On je pa tolkel dalje.

„Ná, hudič, zdaj boš tiho, ná, ná!“

Mati je v prvem hipu prestrašeno pogledala po pivcih, kakor bi jih hotela prositi pomoči — očitno je bila vajena takih prizorov — potem pa je stekla proti možu, da iztrga otroka nečloveškemu očetu. Po hoji se ji je videlo, da je tudi ona preveč pila. Škrjanec se je opotekal z otrokom proti brvi, kakor bi ga hotel zanesti v vodo, in ga tepel vedno bolj.

„Pusti otroka, živina!“ zakričala je in skušala iztrgati hčerko podivjanemu očetu. On jo je pa sunil, da se je opotekla, malega bitja pa ni nehal tepsti.

„Še umoriš ga, ali si oče ali si divjak?“ Žena se je zopet zagnala proti možu. „Jezus, Marija, ubije mi ga na mestu, pomagajte vendar, res ga ubije!“ začela je obupno klicati na pomoč, videč, da mune more iztrgati otroka.

Skoro do brvi so se že privrvali; tedaj je

Putschnigg, bivši trgov. pomočnik pri Voglu v Ptujju, se je od tistega časa, ko je popeval v kavarni Evropa izzivalne pesmi „Wacht am Rhein“ in druge, preselil v Haloze v svojo gorico. Vzrok je ali strah pred kaznijo, ali pa sram pred Ptujčani. Pisma mu donašajo Haloške srake, le včas ga obišče kakov nemški golobček. Se bojo že spametovali.

Mestni otroški vrtec v Aškerčevi ulici je končno tudi dobil nov napis. Upati smemo, da bodo zdaj starši našli in tudi svojim malim pokazali pot v to lepo zavetišče. Kdor si hišo ogleda samo od zunaj, niti ne slutiti, da je znotraj res pravi vrt za otroke, kjer ima vsak malček tudi svojo gredico, da jo obdeluje in goji rastline.

Mestni Ferkov muzej (vhod skoz gimanzijo) je znamenitost, kakoršno ima malokatero mesto. Zbirka obsega vse kulturne dobe človeštva, orodja iz kamene in železne dobe, zlasti pa starorimske izkopine. Muzej bi moral poznati vsak Ptujčan in vsak izobraženec iz okraja. Učiteljstvo naj vodi šolske otroke v muzej, pridobili bodo več kakor od najboljšega zgodovinskega predavanja. — Na koncu Gornjega Brega nedaleč od mariborske ceste je dobro ohranjeno svetišče solnčnega boga Mitre, tudi last ptujskega muzejskega društva.

Smrtna nesreča. Dne 16. pret. m. je 32 letni kočarski sin Franc Jeza pri podiranju dreves smrtno ponesrečil.

Sv. Trojica v Halozah. Na sestanku tukajšnjih viničarjev 4. t. m. so soglasno sklenili svoje gospodarje obvestiti, da, če se jim plača ne zviša so primorani v tej draginji svoje službe odpovedati in iti v tovarne ali k rudokopom. Tam imajo delavci vsaj svoje aprovizacije, pri katerih dobijo ½ ceneje živila kakor pa mi ubogi viničarji tu na deželi. Sklenili so tudi, da bodo vsi viničarji ob času volitev v državni in deželni zbor volili z demokratsko stranko, ker nam sedanja vlada noče priskočiti napomoč in nam olajšati bedo. Prejšnja vlada nam je priskrbela cenejšo koruzo za januar in svečan. Od tega časa, kar je pa klerikalna vlada na vladnem stolcu, smo revni sloji popolnoma pozabljeni. To si bomo zapomnili. S čim bomo otroke preživljali, s čim oblekli sebe in otroke, da jih bomo mogli pošiljati v šolo, s čim obuti? V šolah je vedno več izdatkov za šolske potrebščine (zvezki itd.) vse se je od lanskega leta za 80% podražilo, a plača pa še vedno

divjak še parkrat z vso močjo butnil ubogo bitje, potem ga je pa vrgel na trato kakor vrzemo proč kos lesa, ki ga ne rabimo več.

„Sedaj imaš dovolj, satan!“ zamrmal je med zobmi in se vrnil pod mostovž. Otrok je padel na trda tla, kakor kamen in se ni ganil, tudi plakal ni več, celo telo se mu je pa krčevito stresalo. Mati pa, omotena po vinu, je bolj padla kakor pokleknila ob hčerki in začela pretresljivo klicati: „Micika, Micika!“ Čez nekaj časa se je dekletce zavedlo in zopet bridko zaplakalo. Ko je pa zagledalo mater poleg sebe, je uporno otrlo solze iz oči, hitro vstalo in ne da bi se kaj več ozrlo na mater, je naglo zbežalo čez brv proti domu. Mati je obsedela na trati sama, nekaj časa gledala za ubeglim otrokom, potem je pa zakrila obraz z rokami in bridko zaplakala.

Škrjanec se je mirno vrnil pod hodnik, prijel kupico in spil na dušek; potem je pa dejal pol sebi, pol celi mizi: „Tako zdaj bo mir, če ne, bom pa še babo.“

Deček je stal ves ta čas pri mizi in topo gledal grozoviti prizor. Ko se je oče vrnil, zagledal se je zopet vanj; oče ga je opazil:

„Kaj me zijaš! Domov se poberi! — Toda čakaj, ti se vsaj ne dereš, tu imaš vina in kruha, sem le na klop sedi!“

Deček je zopet krepko pil in oči so se mu zasvetile še bolj. Oče ga je pohvalil, da je priden.

Izmed pivcev ni rekel nobeden nič, le vsak je strmel v svoj kozarec; gostilničar je stal ob strani in rožljaj v žepu z drobižem.

D. Krničan.

septembra meseca l. l. dogovorjena. Izgovori, da viničarji z zahtevo zvišanja mezde povzročajo visoke cene na vino, so jalovi. Mi želimo delati zopet za mezdo, katero smo imeli pred vojno, a mora biti tudi blago po tisti ceni kakor pred vojno. Več viničarjev.

Sv. Marjeta niže Ptuja. Tukajšnji tamburaši prirede dne 25. t. m. na vrtu gostilničarja Horvata ljudsko veselico. Uprizori se burka „Ne kliči vraga“, potem sledi prosta zabava s srečolovom, šaljivo pošto, petjem in tamburanjem. Začetek ob 3. uri popoldne. K obilni udeležbi vabijo tamburaši.

Hrošči so se že prikazali. Ker je bila mila zima, bodo gotovo nastopili v velikih množinah. Zato se mora boj proti njim takoj začeti. Zjutraj, ko še spijo, se naj stresejo z dreves in pokončajo. Tudi kokoši jih prav radi jedo.

Politične vesti.

Priprave za mirovno konferenco v San Remo. Rim, 10. aprila. (LDU.) Načelnik pisarne min. predsedstva je odpotoval v San Remo, da pripravi vse potrebno za bivanje in delovanje delegatov. Za jugoslovanske delegate je pripravljen hotel Regina. V San Remo pojde tudi državni podtajnik za zunanje zadeve Conte Sforza, med Italijani najboljši poznavalec jugoslovenskih zadev.

Beograd, 10. aprila. (LDU.) Rimski dopisnik „Politike“ javlja: Vesti iz Londona potrjujejo poluradno, da bo v San Remo posvečena vsa pozornost jadranskemu vprašanju in da bo rešeno vprašanje na tej konferenci. Splošno se sodi, da bo konferenca trajala samo 5 dni, od 19. do 24. t. m. Dopisnik pa je mnenja, da bodo zavezniki pustili jadransko vprašanje tudi v San Remo na isti točki, kakor v Parizu in Londonu.

Društvene vesti.

Poverjenišvo Splošne organizacije vojnih invalidov za Slovensko ozemlje v Ptuj. V nedeljo 11. aprila se je vršil v Narodnem domu tukaj velik javen shod, ki ga je sklicala omenjena organizacija. Shoda se je udeležilo okolu 300 vojnih invalidov, vdov in sirot, ki so 3 ure pazljivo poslušali, kar so jim poročali izključno le invalidi. Začasni tajnik tov. Al. Senčar, šolski sluga na ptujski gimnaziji, je poročal, da se je v okviru splošne organizacije ustanovila tudi na Ptujju podružnica vojnih invalidov, vdov in sirot, ki ima že 125 rednih članov in članic. Imeli bi jih lahko pa še mnogo več. Krivo je temu tudi to, da nimamo v Ptujju lastne stalne pisarne, kjer bi vzprejemali člane. Treba pa je, da se vsi vojni invalidi, vdove in sirote vpišejo v to velevažno organizacijo, ker le z organizacijo bodo dosegli, kar žele doseči. Tajnik je poročal tudi o stanju ptujske blagajne vojnih invalidov, ter pozival člane in članice, naj redno plačujejo svojo članarino, zaostalo pa čim preje poravnajo. Zakaj kdor v treh mesecih ne plača članarine, bo izključen iz društva, kar ima za dotičnega lahko zle posledice. Nato poročal tov. Špan iz Ljubljane o namenu organizacije. Ta je, organizirati in združiti vse vojne invalide, vdove in sirote v močno splošno organizacijo, kakor to že delajo po vseh pokrajinah naše države. Kadar bodo vsi združeni v močni organizaciji, bodo lahko zahtevali, kar jim gre, in ne samo prosili. Takrat šele dosežejo, kar je nujno potrebno za vsakega vojnega invalida, za vsako vojno vdovo in siroto. Te potrebe in zahteve pa so: 1. da se gmotno stanje vseh vojnih invalidov, vdov in sirot v najkrajšem času zboljša; 2. da jim pripomorejo merodajne oblasti, da si zgrade primerna poslopja za invalidnice, v katere se bodo vzprejemali taki invalidi, ki nimajo doma in so za delo nezmožni, kakor tudi vdove in sirote v vojski padlih mož ali očetov; 3. da dobi ne glede na premoženje ali

čin enkratno ali na obroke razdeljeno odškodnino vsak invalid, kateri je izgubil bodisi najmanjši del svojega telesa ali pa je tako poškodovan, da ni za nobeno delo več; da preskrbe merodajne oblasti za dela nezmožne invalide ter za revne vdove in sirote cenejša živila in cenejšo obleko. Po koncu shoda se je prijavilo takoj 61 novih članov.

Lep uspeh sicer, ali če hočemo doseči svoj namen, strnimo se vsi v eno vrsto in ne odnehajmo prej, dokler ne dosežemo pravičnih svojih zahtev, saj nismo zase žrtvovali svojega zdravja in blagostanja, nego za družbo in državo, ki nam naj sedaj v sili prideta na pomoč. Podporni član je lahko vsaka (tudi juridična) oseba, ki podpira organizacijo z mesečnimi prispevki najmanj 2 K. Ustanovni član je lahko vsaka (tudi juridična) oseba, ki plača enkratni prispevek v I. razredu 500 K, v II. razredu 1000 K in v III. razredu 2000 K. Družba in država naj ne pozabita svojih nedolžnih žrtev!

Vodstvo „Družbe sv. Cirila in Metoda“ v Ljubljani naznanja vsem p. t. podružnicam ter p. n. gg. prijateljem in prijateljicam C. M. družbe, ki s skrbjo povprašujejo, če bo „Družba“ še obstala in delovala za prosveto naroda, to-le: „Družba“ obstoja in mora obstati, ter s podvojeno energijo delati, če hoče slovenstvu rešiti, kar se rešiti mora. Ona vzdržuje še 30 učiteljev in otr. vrtnaric. Kdo naj prevzame to breme, kdo naj krmi s hrano prosvete one tisoče otrok, ki jih neguje teh 30 učiteljev in vrtnaric? Družba živi, ker mora živeti, deluje, ker mora delati, da ne poginejo oni, ki so kri naše krvi, ki bi bili sicer zapisani smrti. Kdor ima srce in rodoljubni čut, delaj za C. M. družbo!

Žensko društvo si je nabavilo lepo knjižnico, sestojeko iz slovenskih in nemških knjig iz starejše in novejše literature. Dame, sezite po knjigah! Knjižnica je v Mladiki, v III. razr. dekl. mešč. šole in je otvorjena vsak četrtek od 15.—16. ure.

Žensko društvo ima svoj redni občni zbor v nedeljo, dne 25. aprila t. l. ob 10. uri v spodnji dvorani Nar. doma. V slučaju nesklepčnosti se vrši občni zbor ob pol 11. uri. Na svidenje članice v nedeljo.

Razno.

Petdesetkronski in dvajsetkronski bankovci se bodo zamenjavali samo še do vštetelega 15. maja t. l. in prenehajo po tem dnevu nepreklicno biti splošno plačilno sredstvo na naši zemlji. Zato ponovno opozarjamo občinstvo, da pohiti z zamenjavo, ker tudi eventualne falzifikate ne bodo več odvzemali. Tudi se prošnje za izjemno naknadno zamenjavo ne bodo sprejemale. Do nadaljnje odredbe ostanejo radi pomanjkanja malih bankovcev v prometu samo še kronski bankovci po 10 K, 2 K in 1 K. Vsi drugi kronski bankovci pa prenehajo po 15. maja t. l. nepreklicno biti splošno plačilno sredstvo na ozemlju kraljestva Srbov, Hrvatov in Slovencev. Delegacija ministrstva financ v Ljubljani.

V resen pomislek vsem pravim rodoljubom! Dne 28. marca poročal „Slovenski Narod“ sledečo notico: Bolgari zopet v Caribrodu. Obmejno mestece Caribrod na Bolgarskem bi moralo po pariški mirovni pogodbi pripasti naši državi. In res so Bolgari mestece izpraznili že pred prilično tremi meseci. Ker doslej v Beogradu vsled kaotičnih političnih razmer niso imeli časa, da bi poslali v ta kraj naše oblasti in jih vojaško zasedli, so se te dni Bolgari zopet vrnili v Caribrod. Vrnile so se vse bolgarske civilne in vojaške oblasti, učitelji in duhovniki. Otvorile so se šole in te dni so bolgarske vojaške oblasti celo izvedle v Caribrodu in okolici rekrutacijo. Dovoljuje nam si ponižno vprašanje, ali sploh reflektira naša država na Caribrod, ki ga je nam prisodila mirovna konferenca, ali ga misli sploh pustiti Bolgarom? K temu pripomnimo samo to, kako dolgo še bo strankarsko življenje v Beogradu tako daleč, da pozabijo vse važne državne in gospodarske interese cele države.

Ne moremo si marsikateri rodoljubi že nikakor drugače pomagati, kakor da iščemo nove orientacije in nova pota, kjer se naj korenito zdravljenje teh skrajno nezdravih strankarskih razmer začne. Trezen opazovalec.

Novačenje. Vojno ministrstvo je pozvalo k novačenju razen letnikov 1899—1899 tudi še dva letnika onih, ki so lani bili oproščeni vojaške službe kot začasno nesposobni, in sicer skupno z osebami, ki so stare nad 20 let.

Lastnik tronapstropne hiše — berač. V Zagrebu berači na ulici moški, ki je lastnik tronapstropne hiše. Da bi vzbujal več usmiljenja, se opira na dve palici, a je popolnoma zdrav. Policija je tega čudnega „berača“ že večkrat kaznovala radi beračenja, a zaman. Sedaj opozarjajo listi nanj javnost, da mu ne naseda.

Kako morajo prisegati madžarski vojaki. Prisega se glasi: „Prisegam pri imenu svete device Marije, da bom storil in zvesto služil za osvobojenje in zopetno priklopljenje vsega onega ozemlja materi Madžarski, katerega so zasedli sedaj Čehoslovaki, Rumuni, Jugoslovani itd., ter za popolno zadušenje vsakega socialističnega gibanja.“

Sodišča proti verižnikom. Ministrstvo notranjih zadev pripravlja predlog za ministrstvo pravosodja, da naj se izda načrt o ustanovitvi sodišč proti verižnikom. Ta sodišča naj bi poslovala pri vseh sodiščih prve in druge stopnje. Obstajala bi iz 1 sodnika in 4 porotnikov, pri dejanjih, katera zahtevajo čez petletno kazen, pa bi naj obstojal sodni dvor iz 3 sodnikov in 4 porotnikov.

Petnajst milijonov kron kazni za zaljubljeno pismo. „Srce moje, pogledj v moje srce in čitaj v njem samo ono, česar se ti ne upam pisati.“ To je pisala lepa in bogata ameriška vdova nekemu poročenemu gospodu. Ta jo je tožil. Ameriški zakon pa kaznuje „odtujenje ljubezni zakonskega druga“, in lepa zaljubljenka je bila obsojena na 50.000 dolarjev. Lepa vsotica, ki znaša petnajst milijonov kron.

Učenka

poštena in pridna, setakoj sprejme pri g. Jul. Petrovič, šivilja

v Ptujju, Vseh svetnikova ulica 9.

MLAD URADNIK, samec, želi dobiti v neki privatni hiši v mestu Ptujju samem ali v najbližnji okolici stanovanje in hrano, zahtevajoč le najpotrebnejše. Natančnejši naslov se izve pri upravnistvu tega lista.

P VII 28/15—106

RAZGLAS.

Na predlog varuštva nedl. Cafuta otrok se bo dne

8. maja 1920, dopoldne ob 9. uri

v **Velavšku** prodalo na javni dražbi okoli 90 hl belega vina, letnik 1918 in 1919 za izklicno ceno 1 / 16 K.

Cena se razume od kleti. Z domikom gre vsa nevarnost na kupca.

Polovica kupnine je položiti takoj v roke sodnega odposlanca, druga polovica pri prevzetju.

Vino se mora tekom 14 dni po dražbi prevzeti.

Prodajalci si pridržijo pravico, tekom treh dni najvišji ponudek odkloniti.

Okrajno sodišče **PTUJ**, odd. VII., dne 9. aprila 1920.

Ekspozitura Ljubljanske kreditne banke v Ptuj.

Delniška glavica in rezerve okroglo K 50,000.000.—

CENTRALA V LJUBLJANI.

Podružnice v Splitu, Celoveu, Trstu, Sarajevu, Gorici, Celju, Mariboru in v Borovljah.

Obrestuje vloge na knjižice in na tekoči račun s 3½%
brez odpovedi, proti 3 mesečni odpovedi s 3¾% čistih.

Daje trgovske in aprovizacijske kredite.
Izvršuje vse bančne transakcije.

Brzojavni naslovi:
JJP — Maribor

Jugosl. inženirsko podjetje

družba z o. z.
inženirska pisarna in stavbno podjetje

Ljubljana, Sodna ul. 2. # Maribor, Vitrinhofova ul. 34

Brzojavni naslovi:
JJP — Ljubljana

Oddelek I.

Projekti, proračuni. Nasvetovanje
in zaslop. Prejoja in stavbno
nadzorstvo.

Oddelek II.

Vodne gradbe; izraba vodnih sil;
poljedelska melioracija

Oddelek III.

Beton, železobeton, železne
konstrukcije.

Oddelek IV.

Železnice, ceste, predori, mostovi

Oddelek V.

Industrijska in gospodarska
poslopja

Oddelek VI.

Komercialna razpečevanje gradi-
va, orožja in industrijskih stvari

Naznanilo!

Cenjenim odjemalcem

Ptujske okolice naznanja tvrdka
poljedelskih strojev in orodja

Anton Tiršek

: V LUTTENBERGERJEVI HIŠI :

da dobavlja vsakovrstne šine
za kolesa kakor tudi pluž-
na železa št. 150.

Za vinogradnike!

Kdor si letos želi
nabaviti nove brizgalke proti peronospori

Naj si jih ogleda prej pri kleparju

A. Majcen, Ptuj

HRVATSKI TRG.

Tam se dobivajo brizgalke najnovej-
še oblike, katere so jako trpežne
ter ne potrebujejo delj časa nobene-
ga popravila. Cene bodo po dnev-
nih cenah za potrošeni material.

Tudi popravila starih brizgalk se izdelujejo so-
lidno in po ceni.

Otvoritev gostilne in trgovine v VURBERGU.

Podpisani daje cenj. občinstvu na-
znanje, da je otvoril gostilno in trgovino.
Prizadeval si bom, kar najbolje zadovo-
ljiti vse cenj. goste in odjemnike z dobro
pijačo in z raznim blagom. Za obilen obisk se
pripooča

Franc Simonič, gostilničar in trgovec.

Univerzalno čistilo krvi

(prah) se dobiva v lekarni „pri Zamorcu“
Ph. Mr. RUDOLF MOLITOR v Ptuj.

Iščem stanovanje v mestu

z dvema sobama in kuhinjo za krojaški obrt.
Najditelj dobi 100 K nagrade. — Naslov
pove uprava lista.

Učenca

poštenih starišev, z
dobrimi šolskimi spri-
čevali, sprejme takoj
Fr. Schosteritsch
trgovina z mešanim
blagom, Sv. Vid pri
Ptuj.

Proti: Sladkorni bolezni,
bolezni jeter in ledvic,
oteklina želodca in čreves,
kroničnemu katarju želodca in čreves,
žolčnemu kamenu,
hemoroidem in bolezni mehurja,
putiki in debelosti, je najboljšo sred-
stvo naravno zdravilna voda „Rogaška Slatina.“

Rogaška Slatina

največje in najmoderneje zdravilišče v
Jugoslaviji. — Hydroterapija, elektrothe-
rapija, inhalatorij, gimnastika za zdravljenje,
kopelji z otihičkovno kislino, solne, smrečne,
parne, zračne, solne kopeli in kopeji z
vročim zrakom. — Vojaška godba (42 moč
med istimi absolvirani koservatoristi.) —
Za vsakovrstne zabave je skrbjeno, kakor
v največjih svetovnih zdraviliščih. (Umet-
niški koncerti, tombole, plesni venčki, gle-
dališke predstave, kino, izleti i. t. d.)

Sezija od 1. maja do 15. oktobra.
Ravnateljstvo.

Otvetniška pisarna

Dr. Tone Gosaka

se preseli dne 1. maja t. l.

v hišo g. Josipa Fürst-a

pritličje

(nasproti okrajnega glavarstva)

Miši - podgane - stenice - ščurki

in vsa golazen mora poginiti, ako porabljate moja naj-
bolje preizkušena in splošno hvaljena sredstva kot:
proti poljskim mišim K 8—, za podgane in miši K 8—,
za ščurke 10 K; posebno močna tinktura za stenice 7 K;
uničevalec moljev prašek proti ušem v obleki in perilu,
proti mravljam, proti ušem pri perutnini 6 K; prašek proti
mrčesom 6 K; mazilo proti ušem pri ljudeh 4 in 8 K;
mazilo za uši pri živini 4 in 8 K; tinktura proti mrčesu na
sadju in zelenjadi (uničevalec rastlin) K 6—, Pošilja
po povzetju Zavod za eksport

M. Jünker, Zagreb 112, Petrinjska ulica 3.

Vsakovrstni čevlji,

dobro in lično iz-
delani, čevlarske
potrebščine, raznovrstno drobno ali galan-
terijsko blago, različni okraski, kakor vsi v
papirno stroko spadajoči predmeti, dobe se
vedno po primerni ceni v trgovini

J. N. Peteršič v Ptuj.

Svetla vrhnja suknja in salonska obleka

skoraj nova, fino sukno, se proda. Kje, pove
uprava lista.

Pohištvo

za spalno sobo, za eno osebo iz orehovega
lesa, politirano, se proda. Naslov pove upra-
va „Ptujškega lista.“

Naznanjam

cenjenemu občinstvu, da sem otvoril
manufakturno trgovino
v Ptuj, Vseh svetnikov ul. 3 (blizu gostilne Mahorič)

Za obilen obisk se priporoča

Rudolf Ribič, trgovec v Ptuj.

Viničar

z več delavskimi močmi se sprejme za Zavrče.
Vpraša se pri g. HUTTER v Ptuj.